

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

RRF-2.3.1-21-2022-00014
Éghajlatváltozás Multidiszciplináris Nemzeti Laboratórium

Alkalmazkodási lehetőségek vizsgálata a SURFEX modellel Budapesten

ZEMPLÉNI ZSUZSANNA ÉS
ALLAGA-ZSEBEHÁZI GABRIELLA
OMSZ, MODELLEZÉSI OSZTÁLY

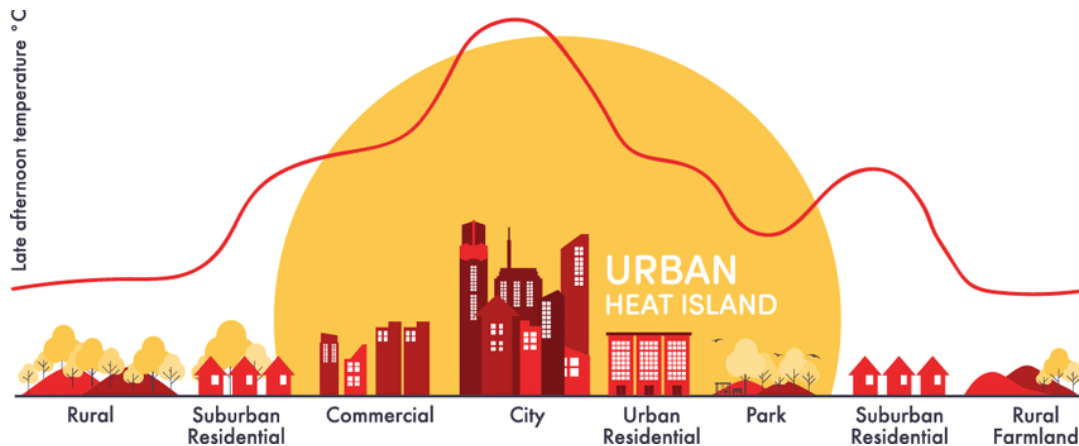
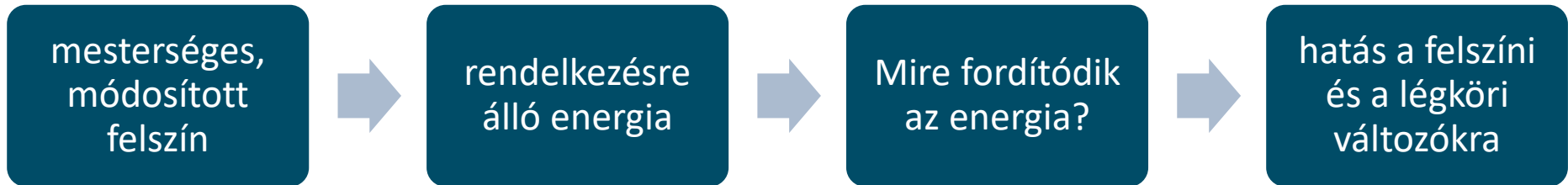
NEMZETI
LABORATÓRIUM

MTA

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA

Az éghajlatváltozás városokra gyakorolt hatása

A városi klíma kialakulása

- hőmérséklet → UHI
- szélsébség
- felhő- és csapadékképződés

forrás: WMO

A klímaváltozás és a városi klíma

- szélsőséges események
- sűrűn lakott, növekvő népességű városok

jövőbeli változások,
adaptációs lehetőségek
vizsgálata

Városi adaptációs lehetőségek

szürke
infrastruktúra

zöld
infrastruktúra

kék
infrastruktúra

Albedó
növelése
tetőkön és
utakon

Zöldterület
arányának
változtatása

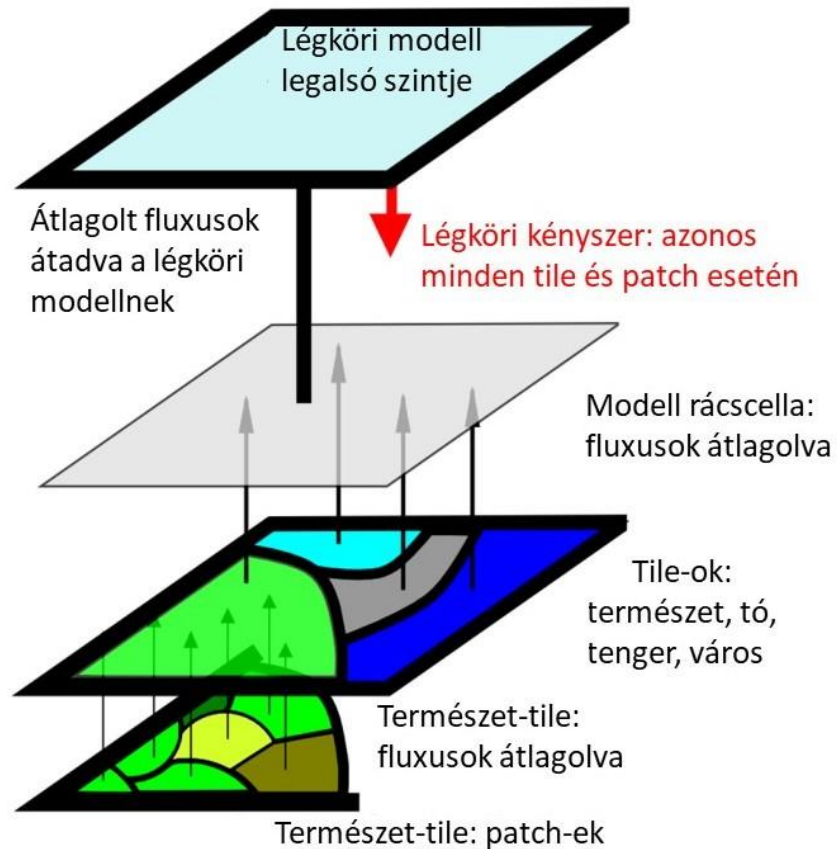
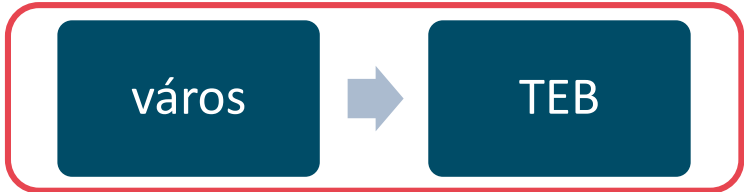
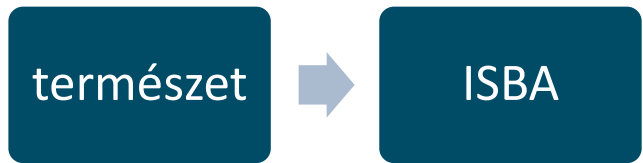

Városi Eső LIFE projekt |
<https://varosieso.hu>

A modell

A SURFEX felszíni modell

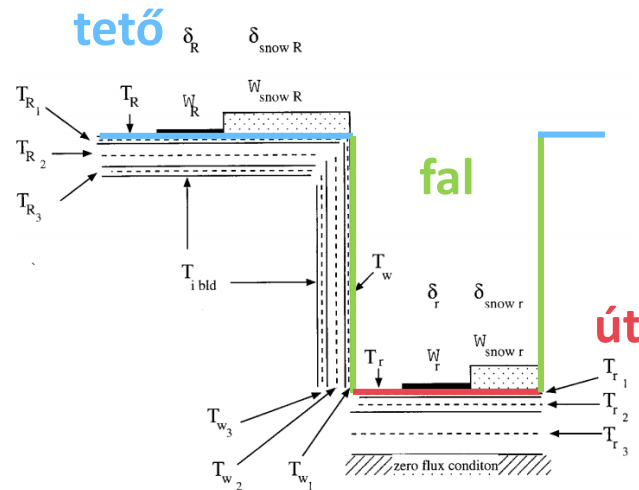
- Surface Externalisée (Masson et al., 2013)
- a felszín és a légkör közötti kölcsönhatások, energiaticserélődés
- online / offline

Masson et al., 2013 nyomán

A TEB városi séma

- Town Energy Balance (Masson, 2000)
- egyrétegű városi paramerizációja
- canyon modell
- külön kezelt felületek: tető, fal, út

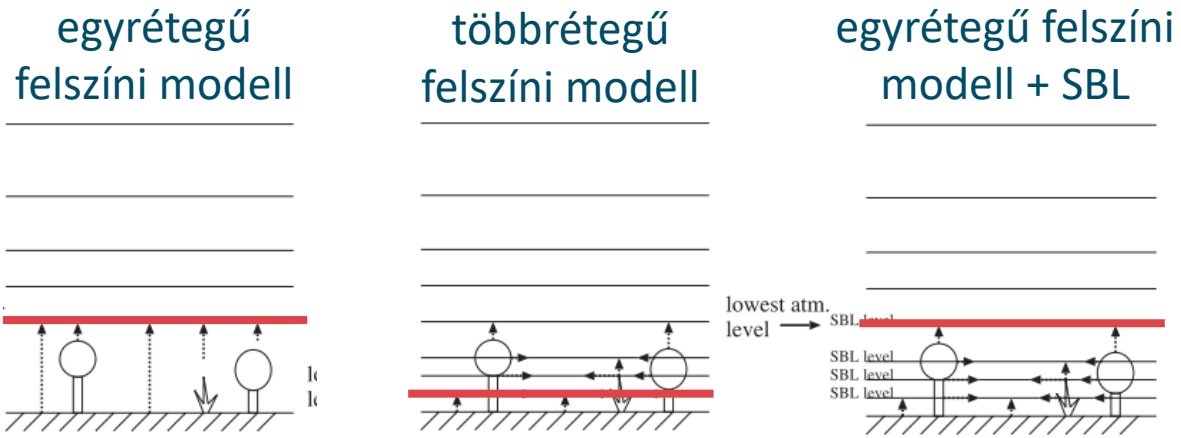

Masson, 2000 nyomán

Az SBL séma

- Surface Boundary Layer (Masson és Seity, 2009)
- plusz prognosztikus szintek a felszín és az első légköri modellszint (→ kényszerek szintje) közé

legelső légköri modellszint

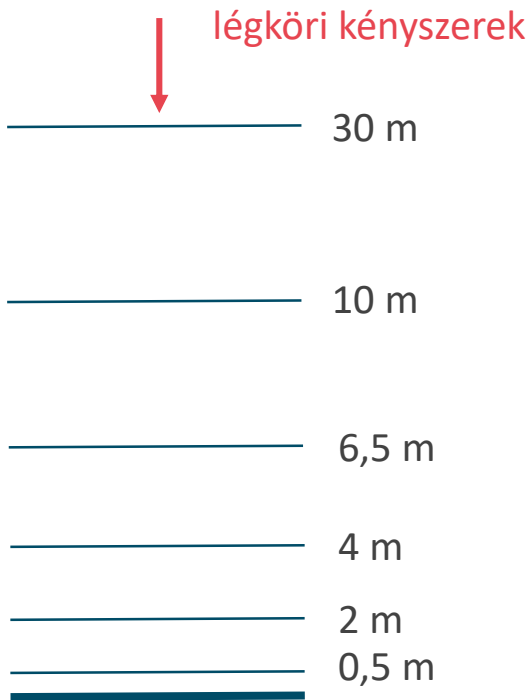

Masson és Seity, 2009 nyomán

Szimulációk

A szimulációk beállításai

- SURFEX v5.1 + TEB + SBL séma
- offline, nincs advekcio
- 1 km-es horizontális felbontás
- felszíni adat: ECOCLIMAP 1
- kényszer: ALADIN regionális klímamodell

1. Albedó növelése a tetőkön és az utakon

Albedó növelése: + 0,5

út: 0,08 → 0,58

tető: 0,15 → 0,65

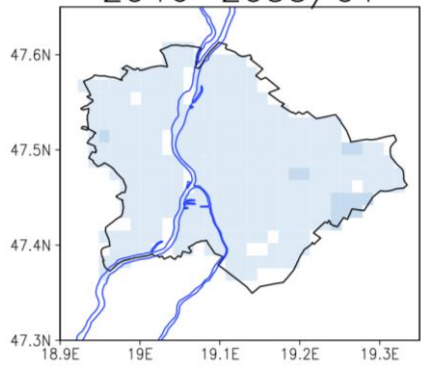
- időszak: 2046-2055
- Budapest
- RCP4.5 és RCP8.5
- **referencia:** megegyező beállítások

➔ tető, út hőmérséklete
fluxusok

Utak albedójának a növelése – előzetes eredmények

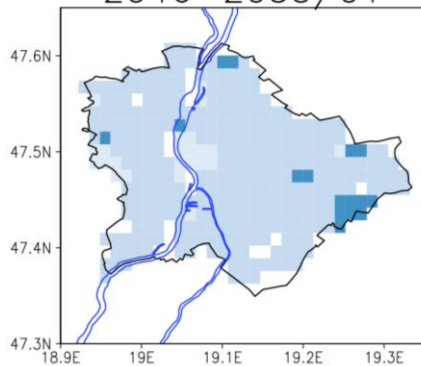
Utak **maximális**
 felszíni hőmérséklete

2046–2055/01

Utak **minimális**
 felszíni hőmérséklete

2046–2055/01

új kísérlet – referencia

nagyobb albedó

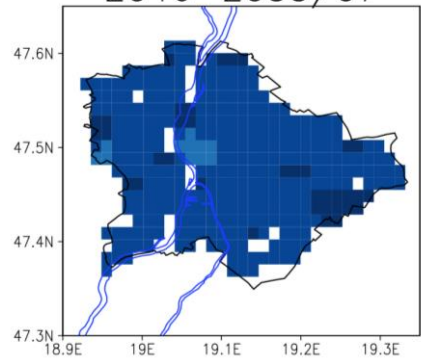

több visszavert
 rövidhullámú sugárzás

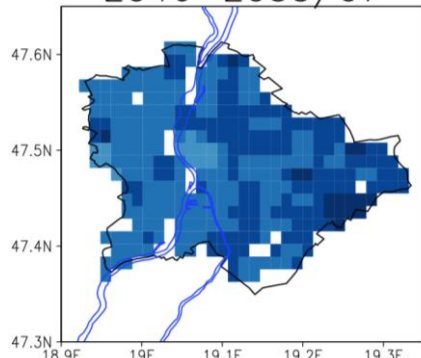

hidegebb felszín

2046–2055/07

2046–2055/07

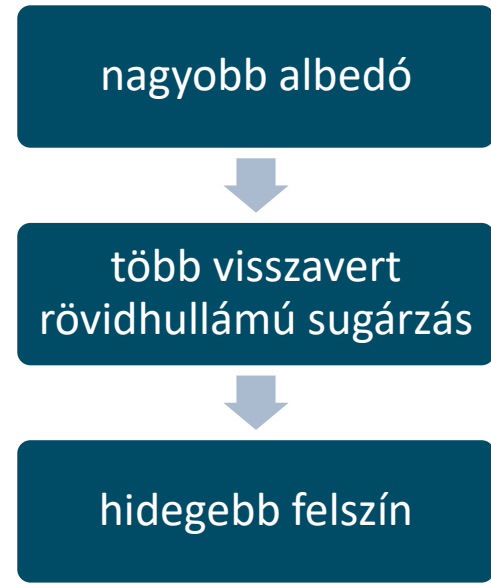
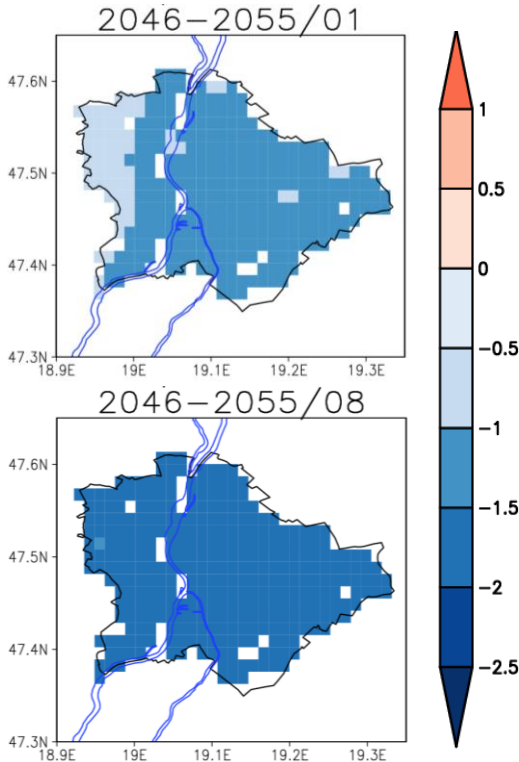
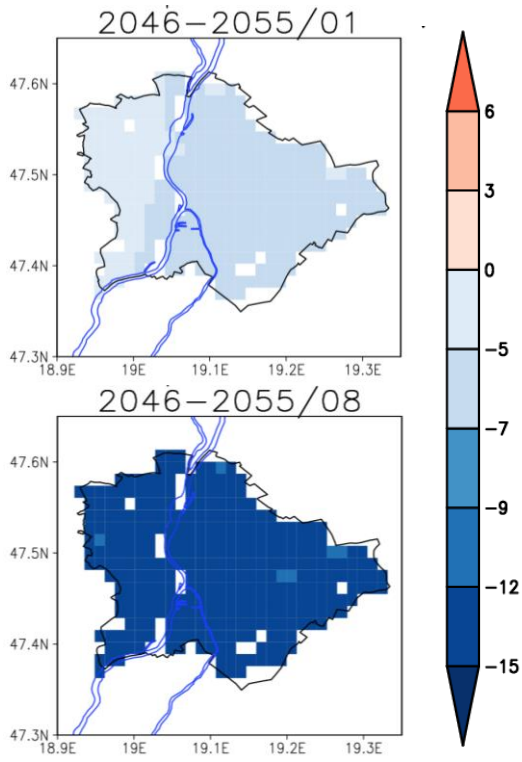

Tetők albedójának a növelése – előzetes eredmények

Tetők **maximális**
felszíni hőmérséklete

Tetők **minimális**
felszíni hőmérséklete

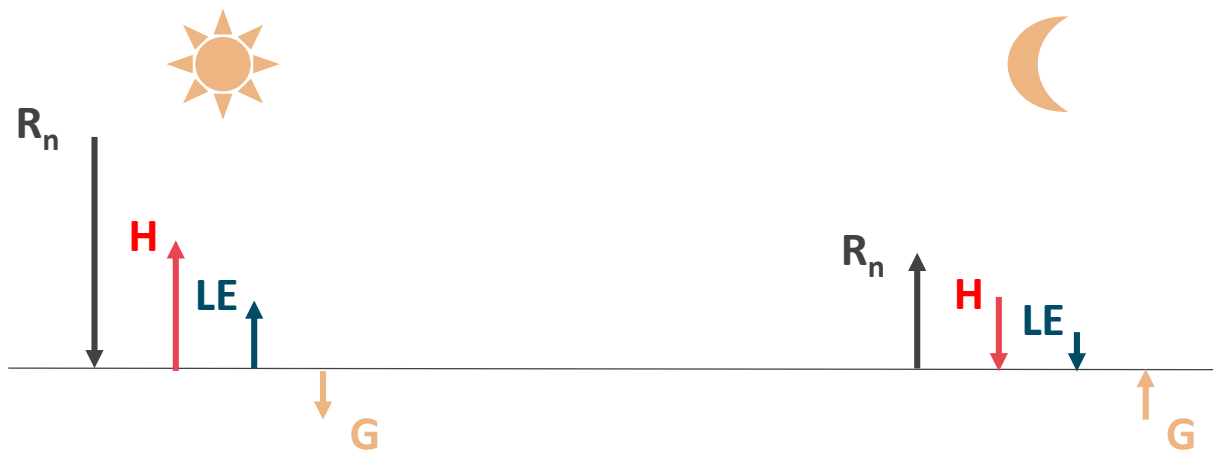
új kísérlet – referencia

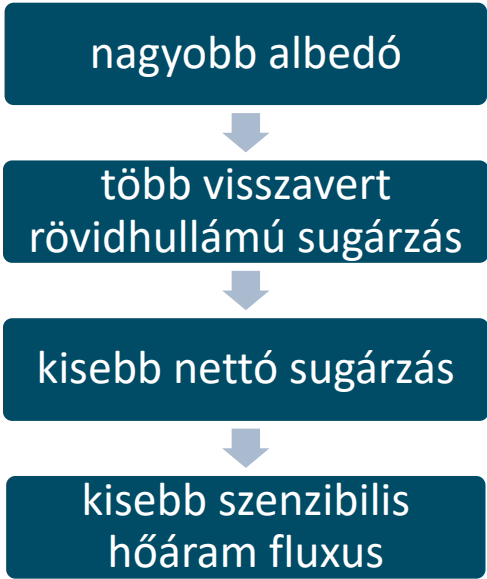
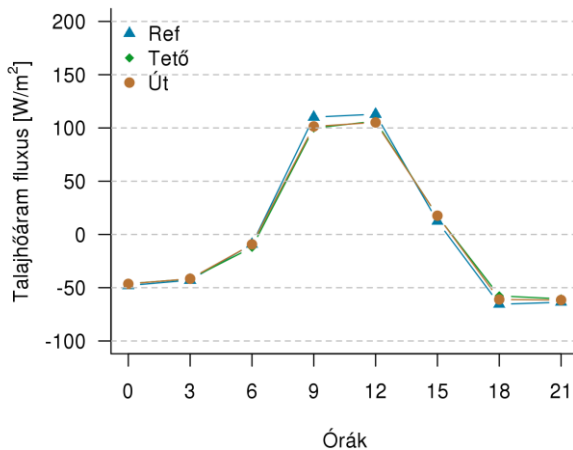
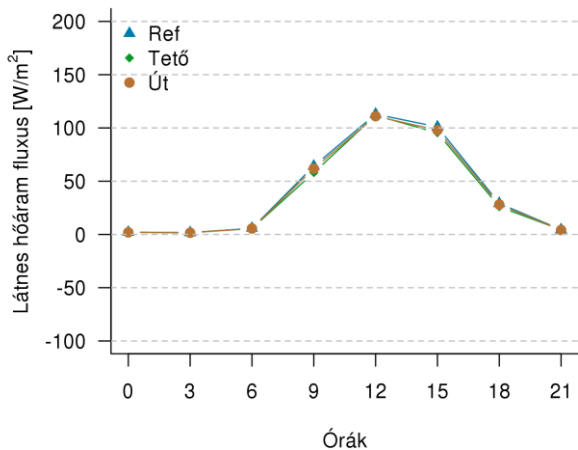
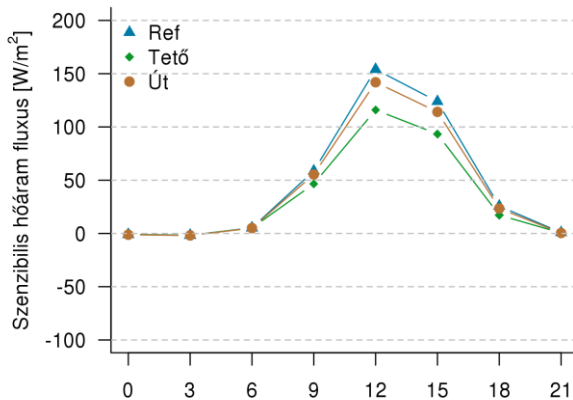
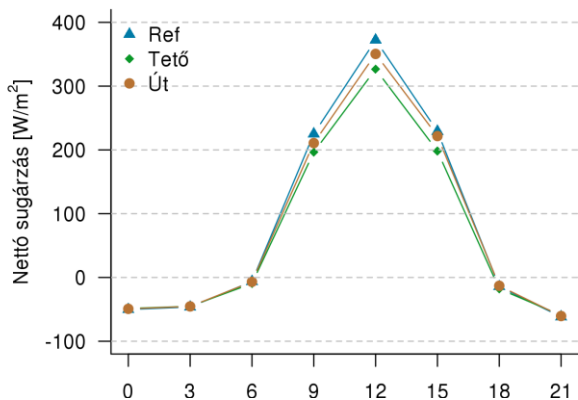
Fluxusok

$$R_n = H + LE + G$$

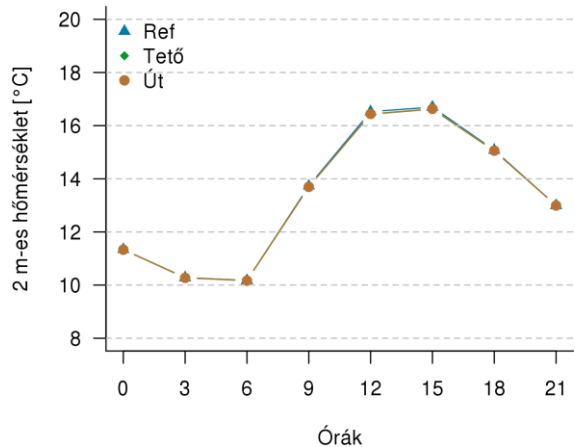
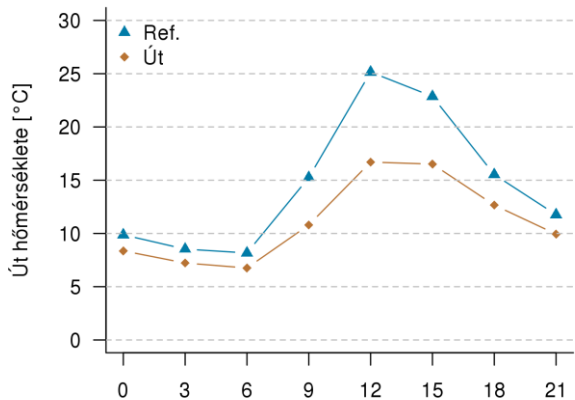
- R_n : nettó sugárzási fluxus
- H : szenzibilis hőáramfluxus
- LE : látens hőáramfluxus
- G : talajhőáram-fluxus

Fluxusok

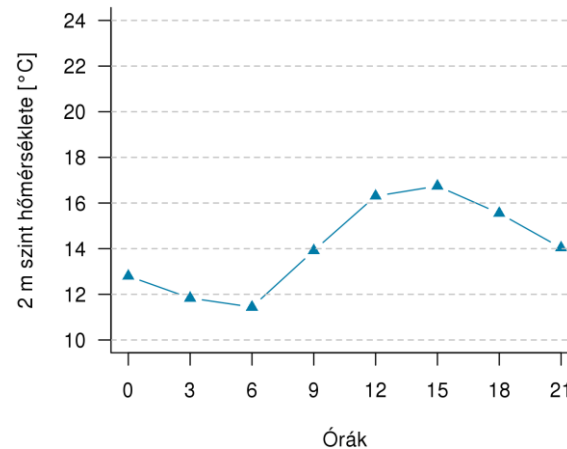
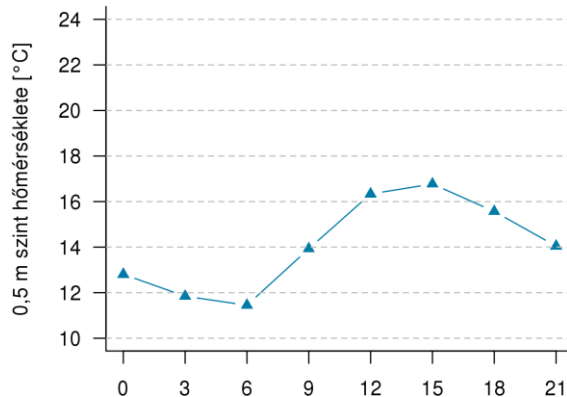

További kérdések

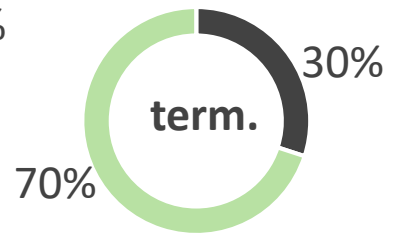
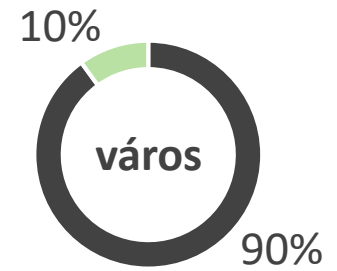
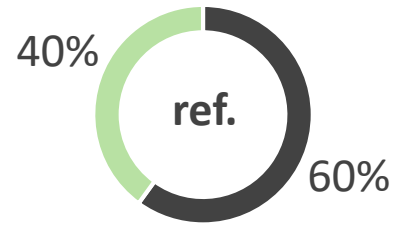
Miért nincs hatás
 a 2 m-es
 hőmérsékletre?

TEB prognosztikus szintek hőmérséklete

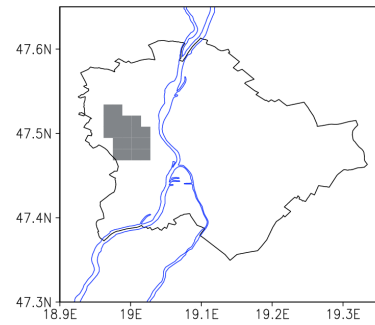

2. Zöldterület-arány megváltoztatása

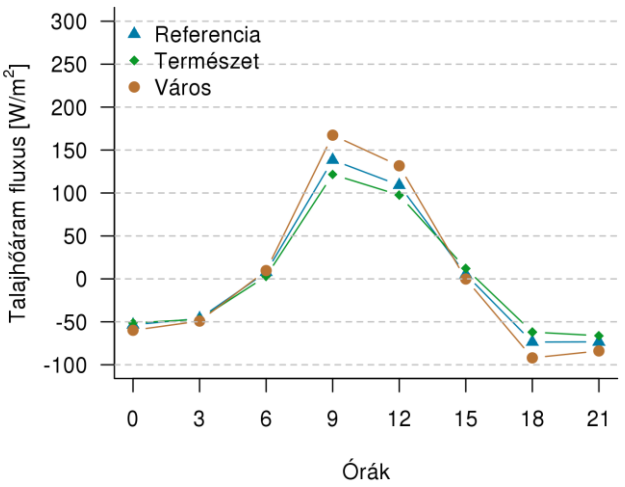
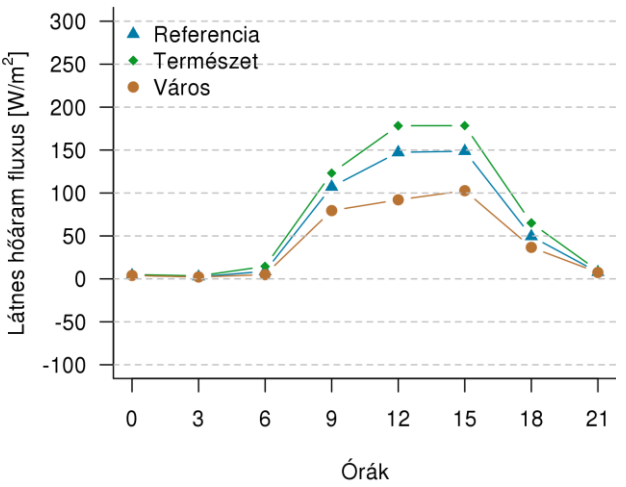
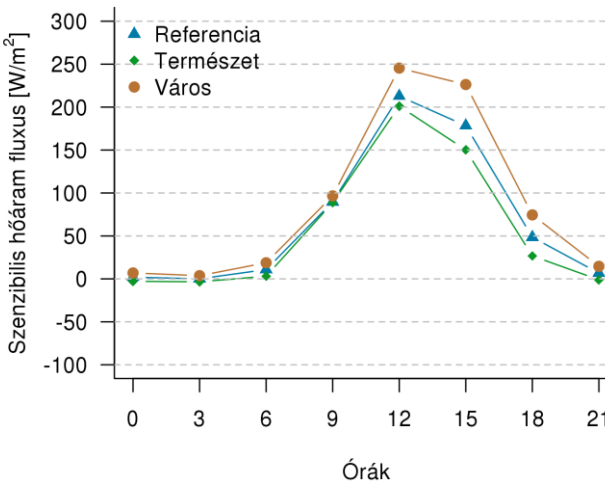

■ város
■ zöldterület

- időszak: 2045. április-október
  - XII. kerület városi rácspontjai
  - RCP4.5 és RCP8.5
  - referencia: megegyező beállítások
- ➔ fluxusok

Zöldterület-arány változtatása – előzetes eredmények

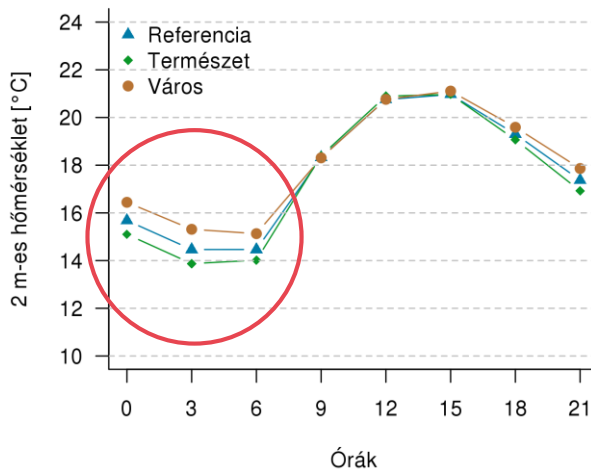
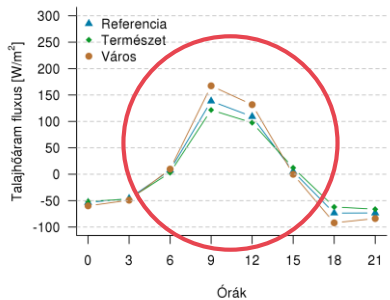
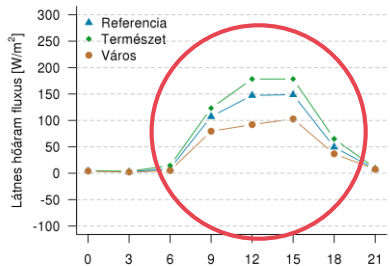
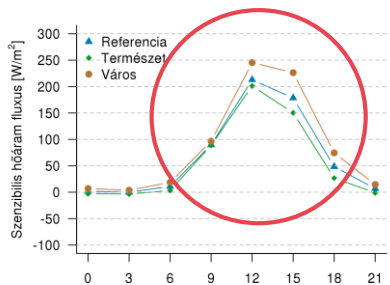

- **Természet:** megnövelt zöldterület-arány
- szenzibilis hőáram fluxus: csökkent
- látens hőáram fluxus: nőtt
- talajhőáram fluxus: csökkent

- **Város:** csökkentett zöldterület-arány
- szenzibilis hőáram fluxus: nőtt
- látens hőáram fluxus: csökkent
- talajhőáram fluxus: nőtt

További kérdések

Fluxusok

- fluxusok: változás a nappali órákban
- A 2 m-es hőmérsékletben miért csak a hajnali órákban jelenik meg a hatás?

Összegzés

Előzetes eredmények összegzése

- albedó növelése → nyári hónapokban 12-15 °C-os csökkenés a felszíni hőmérsékletben
- Miért nincs a 2 m-es hőmérsékletre hatás?

- zöldterület-arány módosítása → fluxusok a várt irányba változtak
- fluxusokban változás napközben → A 2 m-es hőmérsékletben miért a hajnali órákban jelenik meg a különbség?

Felmerülő problémákra vizsgálati tervek

- SBL séma működésének megértése

Felhasznált irodalom, források

Irodalomjegyzék:

Masson, V., Le Moigne, P., Martin, E., Faroux, S., Alias, A., Alkama, R., Belamari, S., Barbu, A., Boone, A., Bouysse, F., Brousseau, P., Brun, E., Calvet, J.-C., Carrer, D., Decharme, B., Delire, C., Donier, S., Essaouini, K., Gibelin, A.-L., Giordani, H., Habets, F., Jidane, M., Kerdraon, G., Kourzeneva, E., Lafaysse, M., Lafont, S., Lebeaupin Brossier, C., Lemonsu, A., Mahfouf, J.-F., Marguinaud, P., Mokhtari, M., Morin, S., Pigeon, G., Salgado, R., Seity, Y., Taillefer, F., Tanguy, G., Tulet, P., Vincendon, B., Vionnet, V., and Voldoire, A. 2013: The SURFEXv7.2 land and ocean surface platform for coupled or offline simulation of earth surface variables and fluxes, *Geosci. Model Dev.*, 6, 929–960., <https://doi.org/10.5194/gmd-6-929-2013>

Masson, V., & Seity, Y. 2009: Including atmospheric layers in vegetation and urban offline surface schemes. *Journal of Applied Meteorology and Climatology*, 48(7), 1377-1397. <https://doi.org/10.1175/2009JAMC1866.1>

Masson, V. 2000: A Physically-Based Scheme For The Urban Energy Budget In Atmospheric Models. *Boundary-Layer Meteorology* 94, 357–397. <https://doi.org/10.1023/A:1002463829265>

Források:

Városi Eső LIFE projekt | <https://varosieso.hu>

WMO <https://community.wmo.int/en/activity-areas/urban/urban-heat-island>

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

mta.hu

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

MTA

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA

NEMZETI
LABORATÓRIUM

